

Zwaardere vaars geeft meer melk

W.J.A. Hanekamp (PR)

Naarmate vaarzen kort na het kalven zwaarder zijn neemt de melkproduktie toe. Voor elke 10 kg lichaamsgewicht meer geeft het dier ruim 50 kg melk extra in 305 dagen. Bedrijf, jaar en seizoen van kalven zijn echter belangrijkere bronnen van variatie in melkproduktie dan gewicht.

In twee jaar moet een aantal kalveren opgefokt worden tot goed ontwikkelde vaarzen. Op de PR-proefbedrijven wordt het melkvee kort na kalven een of meerdere keren gewogen. Het gewicht kort na kalven geeft een benadering van het 'eigen' gewicht van het dier, los van produktie en dracht.

Bijna 900 vaarzen

Van de acht proefbedrijven zijn de gewichten van 886 zwartbonte vaarzen binnen drie weken na kalven verzameld. Bij de verwerking van deze gewichten is rekening gehouden met het jaar en het seizoen van kalven, de leeftijd bij kalven, het geboorteverloop, en de vader van het dier. In totaal werd 46 % van de variatie in gewichten verklaard door de genoemde factoren. Verschillen in pensvulling en conditie bemoeilijken een goede interpretatie van het gemeten gewicht. Gemiddeld wogen de dieren na kalven (leeftijd 24

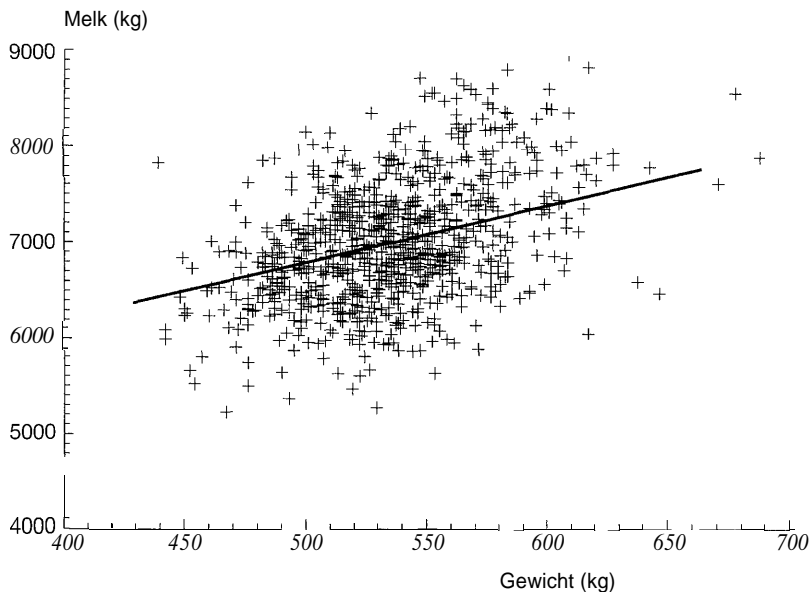
maanden) bijna 540 kg. De eerste drie weken na kalven neemt het gewicht met ruim 42 kg af.

Voor de melkproduktie is op grond van de drie weekse melkcontrolecijfers de voor vet en eiwit gecorrigeerde 305 dagenproduktie (FPCM) berekend. Gemiddeld produceerden de vaarzen bijna 7000 kg melk met 4 % vet en 3,3 % eiwit. Uit de analyse bleek dat wanneer de vaarzen na kalven 10 kg zwaarder waren de melkproduktie 55 kg hoger was.

Verschillen

In figuur 1 is de gecorrigeerde 305 dagen melkproduktie van alle 886 vaarzen uitgezet tegen het gewicht na kalven. De getekende lijn geeft aan dat de melkproduktie toeneemt naarmate het dier na kalven zwaarder is. Rondom de lijn bevindt zich echter een puntenwolk wat betekent dat niet alle variatie in melkproduktie verklaart kan worden uit het gewicht na kalven. Slechts

Figuur 1 Verband tussen gecorrigeerde 305 dagen produktie en gewicht direct na kalven bij vaarzen

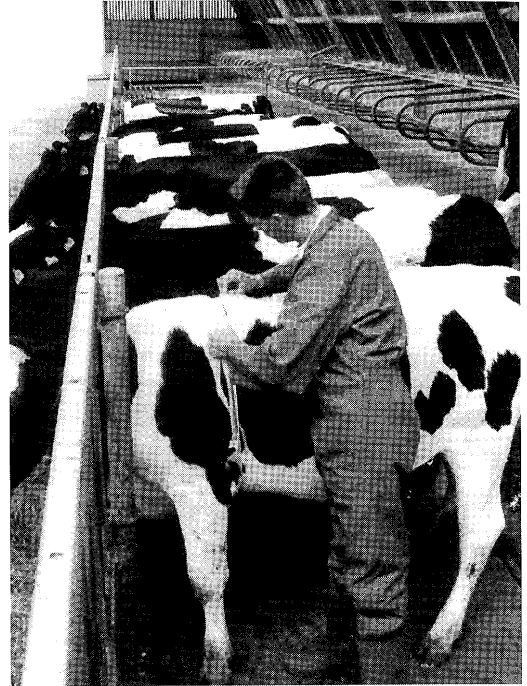

voor 39 % kon de variatie in melkproductie worden verklaard door de al eerder genoemde factoren (bedrijf, jaar en seizoen van kalven). Gewicht op zich verklaarde maar 6 %. Dit betekent dat er nog een aantal andere, niet meegenomen factoren zijn die van invloed zijn op de melkproductie. Goed ruwvoer is bijvoorbeeld enorm belangrijk voor een goede melkproductie.

Metten is weten

Om te zorgen voor een goede startpositie bij het aan de melk komen van de vaars dient gestreefd te worden naar goed ontwikkelde tweejarige vaarzen. Een gewenst gewichtstraject na de eerste maal kalven loopt van 510 tot 550 kg, waarbij het eerste getal als ondergrens geldt. Een regelmatig groeipatroon verdient aanbeveling. Belangrijk is om de pinken in de herfst niet te lang buiten te laten lopen maar ze tijdig op te stallen. Onbeperkt snijmais voeren wordt vooral bij jongvee ouder dan een jaar afgeraden, omdat de kans op vervetting dan te groot is.

Om na te gaan of de jongvee-opfok goed verloopt is het goed om zo nu en dan de dieren te wegen, of als dat niet mogelijk is, de borstomvang te meten.

Metten van de borstomvang is een goed hulpmiddel voor beoordeling van het gewichtsverloop.